

OBSAH

ÚVOD	9
I. ZÁKLADNÍ BIOLOGICKÉ POJMY	
1. Živá hmota a její vlastnosti	12
2. Vývoj a adaptace	13
3. Darwinova vývojová teorie a názory Lamarckovy	14
4. Úloha mutací v mechanismu vývoje a některé představy o vzájemné interakci genetických a negenetických vlivů	16
5. Vývoj člověka	18
6. Vývoj psychiky u člověka a koncepce funkční diferenciacce	20
II. ZÁKLADNÍ GENETICKÉ POJMY	
1. Dědičnost, rozlišení genotypu a fenotypu a lokalizace dědičných vloh	27
2. Buněčné dělení a přenos dědičné informace	28
3. Chemická podstata dědičné informace	29
4. Mendelovy zákony a různé mechanismy přenosu dědičných vloh	31
5. Populační genetika a zákon Hardyho-Weinbergův	36
6. Genetická metodologie v psychiatrii	36
III. STRUČNÝ NÁSTIN PROBLEMATIKY OSOBNOSTI Z HLEDISKA DĚDIČNOSTI NORMÁLNÍCH RYSŮ A Z HLEDISKA TYPOLOGIE	
1. Základní pojmy	52
2. Dědičnost inteligence a dědičnost normálních osobnostních rysů	53
3. Typologie	58
IV. NEURÓZY A PSYCHOPATIE, ALKOHOLISMUS, HOMOSEXUALITA	
1. Základní pojmy	66
2. Výskyt neurotických poruch v normální populaci	69
3. Riziko onemocnění neurózou v rodinách postižených jedinců	70
4. Studie dvojčat s neurotickou poruchou	73
5. Hypotézy dědičného přenosu neuróz	74
6. Výskyt psychopatie v normální populaci	75
7. Riziko onemocnění psychopatií v rodinách postižených jedinců	76

8. Studie dvojčat s diagnózou psychopatie	77
9. Hypotézy způsobu dědičného přenosu psychopatie	78
10. Alkoholismus, základní pojmy	79
11. Výskyt alkoholismu v normální populaci	81
12. Riziko onemocnění alkoholismem v rodinách postižených jedinců	81
13. Studie dvojčat s diagnózou alkoholismu	83
14. Hypotézy dědičného přenosu alkoholismu	83
15. Homosexualita, základní pojmy	84
16. Výskyt homosexuality v normální populaci	84
17. Riziko homosexuality v rodinách postižených jedinců	85
18. Studie dvojčat s diagnózou homosexuality	85
19. Hypotéza dědičného přenosu homosexuality	87

V. PORUCHY NÁLADY

1. Základní pojmy	88
2. Výskyt poruch nálady v normální populaci	92
3. Riziko onemocnění poruchami nálady v rodinách postižených jedinců	94
4. Studie dvojčat	97
5. Varianty genealogických studií poruch nálady koncipované z různých klasifikačních aspektů	100
6. Involuční deprese	104
7. Reaktivní depresivní stavy	109
8. Nálezy rizika onemocnění poruchami nálady v rodinách maniodepresivních, endogenně depresivních a reaktivně depresivních probandů v pražské populaci	110
9. Poruchy nálady a suicidium	116
10. Premorbidní osobnost maniodepresivních pacientů a vztah maniodepresivity k ostatním psychickým poruchám	118
11. Fertilita a mortalita maniodepresivních nemocných	119
12. Hypotézy dědičného přenosu poruch nálady	120

VI. SCHIZOFRENIE

1. Základní pojmy	123
2. Výskyt schizofrenie v normální populaci	127
3. Riziko onemocnění schizofrenií v rodinách postižených jedinců	128
4. Studie dvojčat	133
5. Adoptivní, retrospektivní a prospektivní studie	138
a) Adoptivní studie	138
b) Retrospektivní studie	140
c) Prospektivní studie	140
6. Varianty genealogických studií schizofrenie koncipované z různých klasifikačních aspektů	141

7. Kannerův časný infantilní autismus	144
8. Vztah schizofrenie k ostatním psychickým poruchám	144
a) Schizoidní a paranoidní psychopatie	144
b) Schizofrenii podobná onemocnění s benignější prognózou	146
c) Schizofrenie a maniodepresivita	147
d) Schizofrenie a psychopatie	148
e) Schizofrenie a neurózy	149
f) Schizofrenie a duševní subnormalita	150
g) Schizofrenie a epilepsie	151
9. Fertilita, mutace a selektivní výhoda u schizofrenie	151
10. Vztah schizofrenie k narození dítěte v určitém ročním období	153
11. Hypotézy dědičného přenosu schizofrenie	154

VII. ATROFIE MOZKU

1. Základní pojmy	159
2. Senilní demence, základní pojmy	162
3. Výskyt senilní demence v normální populaci	162
4. Riziko onemocnění senilní demencí v rodinách postižených jedinců	163
5. Studie dvojčat	166
6. Hypotézy dědičného přenosu senilní demence	166
7. Arteriosklerotická demence, základní pojmy	167
8. Riziko onemocnění arteriosklerotickou demencí v rodinách postižených jedinců	167
9. Studie dvojčat	168
10. Hypotézy o způsobu dědičnosti arteriosklerotické demence	168
11. Alzheimerova choroba, základní pojmy	169
12. Výskyt Alzheimerovy choroby v normální populaci	170
13. Riziko onemocnění Alzheimerovou chorobou v rodinách postižených jedinců	170
14. Studie dvojčat s diagnózou Alzheimerovy choroby	171
15. Hypotézy dědičného přenosu Alzheimerovy choroby	172
16. Pickova choroba, základní pojmy	173
17. Výskyt Pickovy choroby v normální populaci	173
18. Riziko onemocnění Pickovou chorobou v rodinách postižených probandů	174
19. Studie dvojčat s diagnózou Pickovy choroby	175
20. Hypotézy dědičného přenosu Pickovy choroby	176

VIII. OLIGOFRENIE: IDIOPATICKÁ OLIGOFRENIE A SKUPINA METABOLICKÝCH OLIGOFRENIÍ

1. Základní pojmy	177
2. Idiopatická oligofrenie	178
a) Výskyt v normální populaci	179

b) Riziko onemocnění idiopatickou oligofrenií v rodinách postižených jedinců	179
c) Studie dvojčat	179
d) Hypotézy dědičného přenosu idiopatické oligofrenie	180
3. Metabolické oligofrenie	180

IX. CYTOGENETIKA

1. Základní pojmy	194
2. Odchylky v počtu a ve struktuře autozómů	198
a) Trisomie 21, G trisomie	198
b) Jiné autozomální odchylky	200
3. Odchylky v počtu a ve struktuře heterochromozómů	201
a) Syndrom 47, XXY, Klinefelterův syndrom	203
b) Syndrom 47, XYY, „supermale“	207
c) Syndrom 45, X, Turnerův syndrom	213
d) Syndrom 47, XXX, syndrom triplo X, „superfemale“	214
e) Hodnocení odchylek pohlavních chromozómů z psychiatrického hlediska	215
4. Vliv drog na chromozómy	216

X. FARMAKOGENETIKA V PSYCHIATRII . . . . .

220

XI. GENETIKA CHOVÁNÍ (BEHAVIORÁLNÍ GENETIKA) . . . . .

224

ZÁVĚR . . . . .

228

SLOVNÍČEK GENETICKÝCH TERMÍNŮ . . . . .

231

LITERATURA . . . . .

249